

Mittenwaldo liet.kolonijos sienin.laikraštis.

Nr.9.

Mittenwaldas, 1945.XII.4.

I metai.

M ū s ų j a u n i k a i č i a i .

Mūsų lageryje yra gražus būrys įvairaus išsilavinimo jaunikaičių. Kai kurie jų yra be priekaišto, kiti turi mažiau ar daugiau blogų įpročių. Bet, bendrai imant, tie jaunikaičiai nėra tiek sugedę, kad nebegalėtų tų savo silpnybių iš savo tarpo ir patys iš savęs pašalinti.

Viena blogiausių ir bauriausių dėmių - kai kurių jaunikaičių tinginiavimas. Paskirtas kokią darbą atlikti toks jaunuolis stengiasi visokiais būdais jo išvengti: ar tai pasislėpdamas ar kitokiu būdu "nusimuliuoti" žiūrėdamas, kad kiti, ir dažniausiai moteriškės arba vyresnio amžiaus vyrai, už jį dirbtų. Pav., virtuvėje dirbdamas jaunikaičis nesigėdi pasakyti: "Aš šiandien jau pakankamai dirbau" ir nueina kur į pakampį paslėpti; dar ryškesnis pavyzdys: anądien reikėjo iš skaityklos kambario išgabenti lovas ir tą kambarį iššluoti. Iš kviečių tą darbą atlikti vienas frantelis "išgaravo" nė ženklo nepalikęs. Ir tai ne pirmą kartą jis taip pasielgia. Kas blogiausia, kad tas jaunikaičis yra baigęs geroką skaičių klasių. Jis, tur būt, tikisi, kad tos klasės už jį visą laiką dirbs, arba visada jam kiti, mažiau klasių baigę, privalo tarnauti? Gėda tokiam į inteligentus pretenduojančiam kavalieriui. Iš kitos pusės turime ir sektinų pavyzdžių. Pav., neturėjusiam progos baigti klasių A g u r k i u i arba prasilavinusiam M a s k e l i ū n u i Boliui darbštumo atžvilgiu nieko prikišti negalima.

Antra mūsų jaunikaičių silpnybė - pamėgimas keiktis ir "riebiai" kalbėti. Neminint jų tarpusavio pokalbių, ne retai tenka girdėti moteriškėms arba už juos daug vyresniems sakomų posakių, nuo kurių

turi ausis užsikimšti arba rausti dėl tokio tų jaunikaičių nekultūringumo. Didžiausi keikūnai ir specialistai koliais yra rusai. Nejau gi mūsų jaunikaičiams taip maloni ši rusų nuosavybė?

Nevardindami daugiau jaunikaičių, tarpe pasitaikančių silpnybių pabrėžiame, kad su tais visais jaunikaičiais mūsų vyresniesiems reikėtų sueiti į artimesnius santykius, pažinti juos ir jų pageidavimus ir, esame tikri, tie jaunikaičiai bus dėkingi tiems, kurie jiems padės atsikratyti jų neigiamų būdo savybių.

V-kas. J

Redakcijos pastaba: "B. Dalia" laukia šiuo klausimu pačių jaunikaičių pasisakymo.

M e s i š ė j o m .

Kai išėjom į svetimą šalį,
Mojo šakos ir smilga lanksti.
Mes išėjom į platų pasaulį,
Bet ar grįšim Tėvynėn visi?

Tyliai verkė berželis prie gryčios
Ir smūtkelis paskendęs maldoj;
Jie linkėjo vėl Tėviškėn grįžti
Su žiedais ar su snaigėm šaltom.

Mes išėjom palikę Tėvyne,
Nedalioj ir didžiausiam skausme.
Nors mums ašaros karčios byrėjo,
Bet palikti turėjome Ją.

Mes išėjom į vieškelio dulkes
Iš gimtųjų sodybų, namų.
Mes išėjom, bet siela kartėjo:
-Grįšim vėl nors ir paukščių taku!

/V;V;/

K l a i k u s s a p n a s .

Tai buvo prieš pat Kalėdas. Stambios snaigės pamažu leidosi sušalusi žemėn ir ją nuklojo baltu sniego klotu. Upeliai, balos ir ba-

lelės jau buvo prisidengusios storu ledu. Vyrai-du broliai-išėjo miško kirsti. Abu buvo linksmi nusiteikę, nors vieną jų-Kazį šiek tiek vargino praėjusios nakties klaikus sapnas: Rodos, jis su broliu mėžė mėsą. Staiga juos užpuolė iš kaž kur atsiradę vilkai. Jis gynėsi šake daug kartu smogė ja į piktai urzgiančius gruoabuonius, bet jų nesužeis davo. Bandos vadas-senas ir didelis vilkas brolių prirėmė prie sienos. Jį norėdamas išgelbėti dūrė didžiajam vilkui šake, bet kaž koku tai būdu pataikė savo broliui ir jį mirtinai nudūrė. Sapnas buvo toks ryškus, kad jo niekaip negalėjo užmiršti. Kazys netikėjo sapnais, o ir visi namiškiai jį ramino, bet nejučiomis biauři nuotaika vis gilyn ir gilyn smelkėsi į širdį. Atrodė, kad turi kam nors atsitikti bloga.

Atėjo pavakarys. Namie pasilikusieji primiršo niūrų sapną ir nieko blogo nenujausdami dirbo kiekvienas savo darbą. Staiga pirkion išivertė nuo bėgimo pritroškęs, visas snieguotas vyriškis ir vos ištarė žodžius pranešė: Jūsų...Kazys...užsimušė!...Visus apėmė staugus sustingimas. Klaiki tikrovė ir baisusis sapnas susipynė neatskiriamai.

Kazį parvežė be gyvybės žymių. Iš galvos dar sunkėsi kraujas ir siauru ruoželiu tekėjo į pūkinį sniegą, palikdamas paskui lėtai slenkančias roges raudonų taškų juostą.

P-bys. P

I l g e s i o a š a r a .

Tavęs tik, Tėviške, taip pasiilgau.
 Apkabinti noris sesutę darželyj.
 Ašara ant skruostų deimantu sužvilga,
 Kai pamato akys brangią tėvų šalį.

Prie galo namo stovi kryžius,
 Palinkęs vartuos gluosnis svyra.
 Senutė motina iš lauko grįžus,
 Iš miško tėvas su kirviu išnyra:

-Skaudi dalia mūs, motin!-
 Toks gilus rūpestis aplanko tėvą.
 -Ar mūs vaikai pavalgyt turi ko ten?
 -Kad jiems padėtų, paprašykim Dievą...

Blankiai ant stalo lampa rūksta,
 Piki šėšėliai tyso susiraukę.
 Motina maldose žodžių nepritrūksta,
 Tik kampu prijuostės sąsaras nubraukia.

/ZG/

Mūsų adventinio vakaro-koncerto įspūdziai.

Mes Adventą sutikome, galima sakyti, padoriai: pasiklausėme choro dainų, išgirdome solo dalykelių, kupletų, pasigėrėjome tautiniais šokiais ir pasijuokėme iš "Gyvenimo Koridorius". Toliau mėgėjai dar ir pakankamai prisistoko /šokinys buvo galima baigti ir žymiai anksti/. Žodžiu tremtinio gyvenimą, pavairinome kultūrinę pramogą. Tai ir gerai. Ad-vento metu turėtumėm susigalvoti kitokio pobūdžio kultūrinių pramogų, kad nors šiek tiek sulaukymų nuobodulio ir kortavimo epidemija. Aptai turėtų visai rimtai pagalvoti mūsų švietimo vadovai.

Įspūdziai iš mūsų vakaro-koncerto visiems turėtų būti patenkina mi. Čia dar kartą buvo įrodyta, kad ir negausus mūsų kolektyvas gali pakankamai aukštai atsisesti kultūrinių darbų lygį. Pav., choras yra padaręs pažangą, tik galia, kad ne visi choristai, net ir tie, kurie dalyvauja repetitijose, atėjo į sceną. Puikiai pasiskambėjo "Tėviskės Vakarai". Tai graži, aukšto meniskumo daina. Šią dainą dainodamas trūputį gausesnis ir daugiau susidainavęs choras gali sužavėti ir labai didelius reikalausius dainos menui stantį klausytoją. Mūsų kompozitorius p. Gaidelis tikrai pasigėrėtiną dainos kūrinį davė "Tėviskės Vakaruose". Sveikiname jį ir linkime paminėti ir dar didesnio meniskumo dainų mums sukurti. Mūsų chorui, kaip meniniam vienetui, šiuo tarpu stiliai šios pastabos: visi choristai turi "degti" dainuojama daina, turi visą laiką, kuo stropiausiai sekti dirigentą ir nesisidairyti į šalis, taip pat netinka dainininkams šypsotis ir dalintis išpuzdžiais, kai klausytojai ploja ir reikalauja "bisso".

Dūdos ir Kepenis solo dainos buvo geros, tik dainininkai, ypač ponas Jaras, turėtų duoti daugiau balso. Scenon prieš žiūrovus ar klausytojus išėjus menininkas turi visą save atiduoti ir parodyti visas savybes turimas menines jėgas.

Tautiniai šokiai, nežinant vieno kito sutrikimo, išplūdyti ne-

blogai. Kitą kartą eidami šokti šokėjai turėtų pasirūpinti ne taip garsiai trepsinčius batus, nes vietomis atrodo, lyg kavalerija scenoje manevruoti pradėjo.

"Gyvenimas Koridoriuje" žiūrovus nuteikė linksmiai. Nors vienas kitas jų vietomis ir padarė rūstesnę miną. Mat, nė vienam nesudaro malonumo viešas silpnybių paminėjimas. Bet argi dėl to mes turime daužyti veidrodi, jei jis mūsų atvaizdą rodo? Artistai šiuo tarpu buvo dvejopi: prityrę scenos vilkai ir žaliūnai debutantai, bet ir vieni ir kiti davė, ką galėjo, ir, svarbiausia, stengėsi neapvilti žiūrovų. Tai jiems ir pasisekė, nes dauguma žiūrovų skundėsi, kad vaidinimas buvęs per trumpos. Reikėtų šia proga mielus žiūrovus nuraminti, nes "Gyvenimas Koridoriuje" yra toks visų mūsų bendras kūrinys, kuris gali būti ir sutrauktas ir išplėstas iki begalybės. Todėl jį kartojant galima prailginti iki nuobodulio. Latvių žiūrovus ypač sužavėjo paskutinė vaidinimo daina ir jie ją išsivertė į savo kalbą. Tegu, juk yra sakoma, kad geram žmogui nė akmenis negaila.

Šokiai praėjo irgi nuotaikingai. Juos pajvairino mūsų senieji šokiai: "Noriu miego, saldaus miego", "Klumpakojis" ir kiti. Už šiuos šokius jų iniciatoriams galima išduoti pagyrimo diplomą. Ir kituose šokių vakaruose reikėtų nepamiršti mūsų liaudies šokių bei ratelių.

V-kas. J

K A R W E N D E L

Karwendelis smarkiai apsnigo ir yra sunkiai girdimas. Dėl šių priežasčių nieko įdomaus, galima sakyti, nepavyko pagauti. Ką išgirdome, tą jums ir perduodame:

1. Karwendelis pranešė, kad kai kurios mūsų lagerio ponios dalinėja SS-kams vizitines korteles, kuriomis naudodamiesi SS-kai atvyksta pas tas ponias paviešėti. Kadangi SS-kų yra apie 4000, tai tokiam skaičiui vyrų reikės daug vizitinių. Karwendelis nusprendė tam reikalui įtaisyti specialią spaustuve, kurioje visos ponios, bendraujančios su SS-kais, galės užsakyti savo vizitines ir dar ateinančių švenčių proga išdalinti savo gerbėjams SS-kams.

2. Vienas didelis dainos mėgėjas atsiuntė Karwendeliui klausimą, kaip reikia atkviesti į koncertą tuos choristus, kurie stropiai lanko repeticijas, bet neatvyksta į sceną. Karwendelis davė šitokią atsakymą:

"Jei tai buvo vyriškis ir mergina, tada nereikėtų koncerto skirti tuo laiku, kai šie choristai turi paskyrę pasimatymą".

Karwendelio choras.

3. "Karwendelis" yra gavęs labai daug pageidavimų atpasakoti tai turiningą pono Sanitarinio Inspektoriaus pranešimą. Akyvaizdoje to buvo sušauktas specialus "Karwendelio" mokslininkų posėdis, kuriame nuspręsta, kad tą giliai mokslinį pranešimą "Karwendelio" mokslininkai yra per menki specialistai komentuoti, ypačingai naujadarinius išsireiškimus ir naujus kalbos terminus. "Karwendelio" mokslininkai suinteresuotiems pataria kreiptis į tą vyriškį, kuris konkuruodamas demonstruojančias vyriškas kelnės moteris ėmėsi demonstruoti moteriškas sukneles ir naujausios mados skrybelaites.

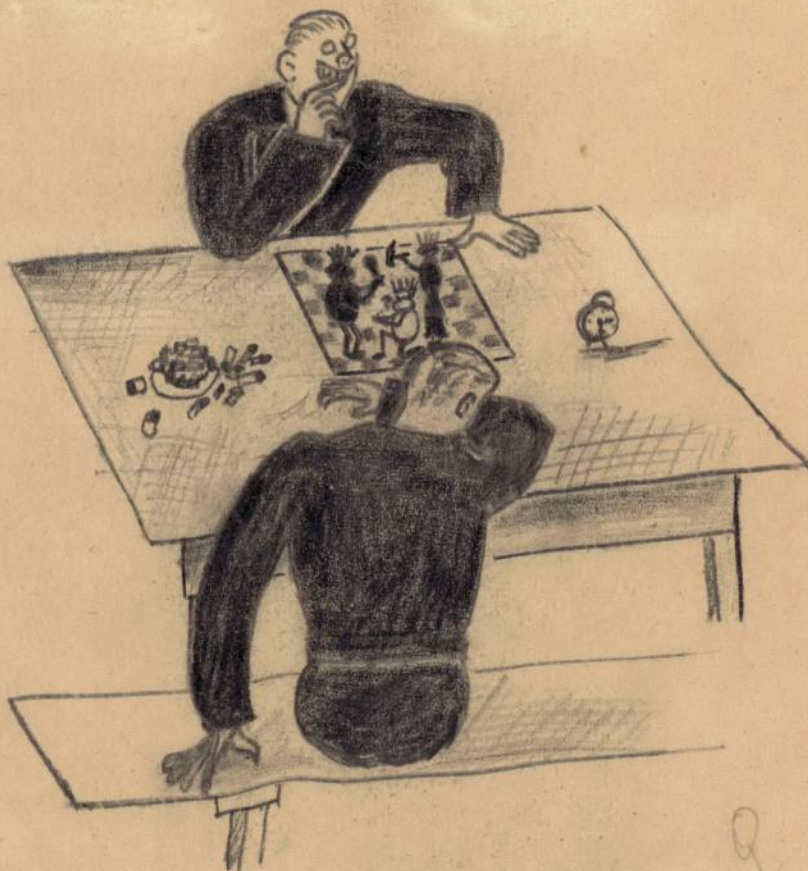
4. Karwendelio informatoriai, dalyvavę mūsų paskutiniame vakare-koncerte, labai susižavėjo dekoracijomis ir pasiteiravę sužinojo, kad

tų dekoracijų aktyvus piešėjas turi dar ir kitokių gabumų. Jis, pav., moka ne tik dekoracijas piešti, bet ir skelbimų lentoje iškabintus pranešimus suteplioti bei išbraukinėti. Todėl Karwendelis šį menininką nusprendė pakelti į savo meno kolektyvo garbės narius ir apdovanoti jį skelbimų murzintojo aukščiausiu medaliu.

5. Karwendelio civilinės metrikacijos biuras skelbia: 1. Viena lietuvių pora Mittenwalde buvo pradėjus tuoktis, bet... išsiskyrė. 2. Kita pora yra tvirtai nusistačiusi artimiausioje ateityje susituokti. 3. Trečia pora vieną dieną jau buvo beeinanti metrikacijos biurą į "Wittenwaldą", bet... pabijojo, kad gali nerasti kelio. Nesiseka...

SPORTAS

Lageryje vėl vyksta šachmatų turnyrai.

- Pagaliau matas!

Š.m.lapkričio mėn.27 d.prasidėjo stovyklos šaškių pirmenybės, kuriose dalyvauja 21 varžovas.Turnyras jau įpusėjo.Dabar pirmuoja p. Gavelis su 16½ taško iš 13 rngt.,2.Thoms-14½ tšk./10 rngt./ ir 3.Mas keliūnas B.-13 tšk./11 rngt./.Padėtis nuolat keičiasi dėl to nelemto "apsižiūrėjimo".Dažnai atrodo,kad partiją laimėsi,ir staiga sušunki: "Kad jį kur galas.Nepamačiau,kad jis man tris nukerta ir dar damkę pasidaro!"Tada,aišku,viskas apvirsta aukštyn kojom ir viltys išlošti dingsta.Taip jau būna...

Š.m.gruodžio mėn.1 d.prasidėjo šachmatų turnyrai "A" ir "B" klasėse."A"/stipresniųjų/ klasėje dalyvauja 10 žaidikų,o "B"/silpnesniųjų/ klasėje yra 8."A" klasėje pačioj pradžioj užvirė aršios kovos,kurios kartais net neleidžia po rungtynių užmigti...

Müncheno krepšininkai prižadėjo pas mus atvažiuoti rungtynėms šio mėn.12 d.Pažiūrėsime,ar jie ir toliau taip laikysis savo žodžio, kaip iki šiol.

Sportas Munchene.

Munchene yra susidariusios 2 lietuvių krepš.komandos:lagerio ir UNRRA išlaikoma,1 futbolo komanda ir gausus šachmatininkų būrys.Sportinis gyvenimas ten yra gana gyvas,nes lietuviai turi puikių varžovų: amerikiečių krepšininkus bei vokiečius.Šio mėn.1-2 d.d.vykę krepšinio turnyras,kuriame dalyvavo lietuviai,amerikiečiai bei vokiečiai iš Müncheno ir artimesnių vietovių.Kaip jis baigėsi,nesužinota.Šio mėn.9 d.yra numatytos krepšinio rungtynės tarp Lietuvos ir Amerikiečių III Armijos rinktinių.Tai žada būti labai įdomiom rungtynėm,apie kurių rezultata ~~niekas~~ niekas iš anksto negali ką nors pasakyti.III armijos rinktinėj kalbama,esąs toks krepšininkas,kuris prašokąs ir mūsiški Lubiną.

Šachmatininkai taip pat rungtyniauja,daugiausia,tarpusavyj.Tikimasi,kad su jais teks parungtyniauti ir mums.

Siūloma Mittenwalde suruošti krepšinio turnyrą.

Iš Müncheno krepšininkų teko išgirsti sumanymą,kad ir pas mus būtų galima surengti krepšinio turnyrą,kuriame galėtų dalyvauti abi Müncheno liet.komandos,Augsburgo.na,ir dar kai kas.Žinoma,tai būtų įdomu ir paįvairintų mūsų pilką lagerio gyvenimą,jei tik būtų įmanoma tai įvykdyti.Svarbiausia,-mūsų vadovybės sutikimas ir svečių išlaikymas.O gal tas kliūtis būtų galima nugalėti?Pagalvokime!

Leidžia Lietuvių Kultūriniam Reikal. Komis.